

Licenzelési feltételek.
 Egész évre . . . 5 frt — kr.
 Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
 Hivatalok, községek, köz-
 ségi jegyzők és tanítók
 részére egész évre 3 frt.
 Balmérók és koresmá-
 rosok részére az általmérők
 közönyével együtt
 egész évre 4 frt.

Az előfizetések
 postautalvánnyal
 eszközölendők.

Egyes számból 10 kr. juttatás
 kaphatók a kiadólív.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8. sz. I. em.)
 küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
 Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
 — VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
 a kiadóhivatalba (Főter, 8. szám alá) intézendők.
 Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Allamosítás előestéjén.

A közigazgatás államosításának nagy küzdelme egy a parlamenti törvényhozás történetében nem mindennapi jelenséget teremtett meg, hogy létrejött az ellenzéki pártok megfeszített ellenkezése folytán egy csonka törvény, amely egy paragraphusból áll, kijelentvén, hogy a közigazgatás állami feladatot képez.

Egy ilyen kijelentés gyakorlati végrehajtást és életbeléptetést biztosító intézkedések nélkül bizonyára semmi, s ha valaminek venni kívánjuk, nem képez az mást, mint olyan pusztán elvi kijelentést, mi államölcsészeti tankönyvekbe való inkább s ott is csak mint több egymás mellé rendelt kormányzati elvek közt felállított és magyarázatra szoruló igazság szerepelhet.

De megtörtént a különös eset, hogy egy pusztán elvi kijelentés került a törvénybe, amelyet gyakorlatilag csak annyiban vehetünk komolyan, mint a parlamentáris küzdelem egy emlékkövét, folyton figyelmeztető, sürgető oszlopkövét, hogy Magyarországon ennek az elvnek megvalósítása elkerülhetetlen, hogy Magyarországon minden uralkodó kormány és többség ezt a programot leltár szerint kénytelen átvenni.

A jelenlegi kormány is átvette ugye első, mint rekonstruált állapotában, bár mindez ideig csak bejelentett program volt, amely az egyházpolitikai küzdelmek által egészen háttérbe szorult. De a legfőbb egyházpolitikai javaslat elfogadása után természetesen volt a közigazgatás államosításá-

nak kérdését napirendre hozni, ami két legközelebb elmondott miniszteri beszédben Wekerle miniszterelnök és Hieronymi belügyminiszter nyilatkozatában megtörtént.

El lehetünk tehát készülni arra, hogy az egyházpolitikai javaslatok legközelebbi végleges elintézését a közigazgatás államosítása fogja követni.

A javaslatok fogják megmutatni, miként lesz a nagy kérdés megoldva, időelőtti volna tehát e kérdéssel foglalkozni de mind a két miniszteri beszédben voltak olyan kijelentések, amelyeket társadalmi fejlődésünk szempontjából nagyon fontosaknak tartunk, és az egyik, hogy a megyei önkormányzatot a reform csak annyiban fogja érinteni, anenyiben ezt az állam céljai megkívánják, s hogy a megye továbbra is fontos tényezője marad a kulturális és gazdasági fejlődésnek, egy másik kijelentés, hogy a kis- és nagyközségek önkormányzata és önállósága fejlesztve leendő, végül, hogy a városok autonómiaja a reform által legkevésbé sem lesz érintve.

Ezek a kijelentések a községek jövőjét s a városok fejlődését oly közelről érintik, hogy a társadalmi élet továbbra is érvényesülni, a községeknél pedig a szándékolt fejlesztést látva, a legkomolyabb figyelmet érdemlik és alkalmasak arra, hogy bizalommal tekintsünk a kormányjavaslatok elé.

A reform előestéjén, a szándékolt újításokkal szemben azonban alkalmoszerűnek találjuk kiemelni, hogy Gömörmegének öt rendezett tanácsu városa van.

Vajjon micsoda sors fogja ezeket érni a reform következtében?

Rimaszombat, ha az új megyei beosztás megyei székhelynek meghagyja, eddigi autonómiáját kétségtelenül fenntarthatja.

Rimaszombatnak tehát legfőbb programjának kell lenni, a maga részére biztosítani a megye összes erkölcsi befolyását, tehát kell, hogy a megyével a legbensőbb vonatkozásokba jöjjön. Ebben a politikában előnyére fordíthatja a jogfolytonosságnak az elvét is.

Mi lesz azonban a többi négy várossal, névleg Rozsnyóval, Dobsinával, Nagy-Rőczével és Jolszával? Ez a kérdés annál élenkebb felvetést igényel, minthogy már most is nem egy hangot hallottunk egyik-másik városban, hogy sokkal előnyösebb volna, ha a megye keretében mint nagyközségek léteznének, mi által a nagy önkormányzat fenntartási költségeitől szabadulnának s így megszorított jövedelmeiket kulturális és gazdasági intézményekre fordíthatnák és csak egy ily uton elért fejlődés és megerősödés után térnének esetleg át újból a városi önkormányzati rendszerre, ha azt a magasabb fejlettség indokolná. Ezen hangok pedig támaszkodhatnak most már a miniszteri kijelentésre is, hogy a közigazgatási reform a községekre is meg fogja hozni a nagyobb önállóságot.

Ennek ellenében szól természetesen a fejlettebb autonómiából eredő önállóság és ebből származó nagyobb szabadság; persze hogy az a kérdés, vajjon rendelkezik-e a város annyi erővel, hogy a szabadság ne

TÁRCA.

EGY KÁRBÓL KETTŐT CSINÁLNI.

— Igaz történet. —

(A Gömör eredeti tárczája.)

Bölcs Salamonnal történt meg. Ő bölcs léte a fenti problémát meg nem tudván fejteni, hihető, hogy most is találkozhatnak egyes egyének, kiknek erős fejtevést adna e felvetett kérdés. Hogy azonban ez meg ne történjék, elmondok egy kis anecdotát.

Bölcs Salamon a zsidók hatalmas koronás királya, mint a mesészerző írja, rendkívül nagy vadász volt.

Egy alkalommal hatalmas vendégeivel Libanon hegyén hajtóvadászatot rendezett.

Ő a fejedelem — mint biztos lövő — felhúzott fegyverrel ment egy különös nyomon — persze hátultöltőt lehetett, ámbar ezt nem írja a könyvről, de én azt is elhittem volna neki, mert az előltöltőkből is csak a kávést ősmertem még akkor.

A nyom egy barlangba vezetett. A fejedelem, mint bátor vadász s biztos lövő maga hatolt be a barlangba, hol egy rendkívül rut, szőrös, szálás vadembert talált.

A fejedelem elbámult e fertelmes rút alakon s kérni ki vagy?

Én, felel a bozontos: Markalf vagyok! uram király.

A fejedelem még jobban elbámult, hogy ez

idomtalan, embernek sem mondható ronda alak őt ősméri s oly illedelmesen felel.

Kérni tovább: Magad lakol itt?

Nem! felel Markalf: Nővérem, anyám, apám és én, vagyis négyen.

No tehát hol van testvéred? kérni mindig nagyobb érdeklődéssel a király.

Uram! mond Markalf, te bölcs vagy tehát megfejtethed.

No parancsolom, mert én ezt nem tudom.

Óh uram! de kevés a bölcseséged! Ő egy férfit, kit eléggé tiltottam tőle, megszeretett tavaly s most már a baj meg van, mint gyenge nő az akkori örömet siratja.

Bölcs Salamonnak igen megtetszett Markalf felelete s tovább kérni: Hát anyád?

Ő elment vadászni, a mit megfoghat ott hagyja, a mit meg nem foghat haza hozza.

Bölcs Salamonnak, mint nagy vadásznak, ez még ugy sem ment a fejébe, mint az előbbi, azért ismét parancsolja, hogy fejezze ki magát világosabban.

Uram, felel Markalf, te engem bámulatba ejtesz, hogy bölcs létedre ily csekély dologra is magyarázatot kérsz! Az egész tiszta munka: ő bolházkodik a víz partján, amit megfoghat megöli s ott hagyja, a mit meg nem foghat, haza hozza.

A király erre rendkívüli ámulatba esett, hogy e csodaszörny, mily okos és leleményes s kezdi megszeretni s tovább kérni: Hát apád?

Ő elment egy kárból kettőt csinálni.

Mi az? te ismét léptekbe beszélsz, hogy

lehet oly ember, ki egy kárból készakarva kettőt csináljon magamagának?

Uram, csudálkozom rajtad, hogy épen te ki magad is közreműködöttél a kártételben, hogy épen be nem akard látni, mert ime annyi az egész, hogy rétünkön, hol gyalogutat csaptak az utatok, ő most ezen gyalogutat elment kicsávázni, természetes, — hogy nekik, mint nektek is, — a csáva mellett kell elmenniük, tehát egy kárból kettő van csinálva.

Épen ily eset történt meg minálunk Horkán M. J. mindnyájunk által szeretve tisztelt új földbirtokos urunkkal is!

Őt, ugyanis a mult pénteken — tehát szerencsétlen napon — de gyönyörű szép meleg délutáni órákban, egy csapat vendég tisztelte meg.

Nagy öröm volt M. J. urnál, mert a helybelieken kívül szülővárosa Rozsnyó is képviselve volt, mi több, régi jó barátjai, mint St. ügyész, R. járásbíró urak is ott voltak.

A különben is kedélyes, vendégszerető háziúr, ki szívét, lelkét barátainak kitarja, híres monoki gr. Andrássy-féle pinczéből kikerült más-lás borait ugyan csak kiszokta töltegetni, most annál inkább e szép délután, a legjobb barátok társaságában.

A vendégek a legjobb animóban voltak, dicsérvén szakadatlan a híres monoki más-lást, el-el mondván, hogy mily kár ezt így fogyasztani, mikor ezt csak orvosság képen kellene használni.

Mindenki helyeselte, de annál inkább ivott

csak papirosan legyen, de vele élhessen is; mert bizony ehhez pénz kell.

Ezek a kérdések minél olyanok, amelyek alkalmasak, hogy a négy város képviselői és intézői részéről meggyitassanak, a mérleget a plus és minusz utján felállítsák és már most az államosítás előestéjén foglalkozzanak azzal, hogy minő megoldást igyekezzenek városuk részére biztosítani.

Felvetettük ezt a kérdést, mert az államosítás előestéjén a társadalom, a megye, városok s községek mind nyújthatnak anyagot a reform helyes megoldásához.

A rozsnói hangverseny.

Rozsnón, a fürdőben folyó hó 5-én játékon hangversenyt rendezett a rozsnói ifjuság, amelynek élén a mulatságnál dr. Hajcsi Sándor és Komoróczy Miklós szerepeltek. A mulatság valóban játékon volt, mert tetemes jövedelmet biztosított a növényesületnek, alkalmat nyújtott a fürdővendégeknek a szórakozásra s a városi lakosság nagy sokaságát kiesztelte a hűs lombos erdőktől környezett regényes fekvésű fürdőbe, hogy ott a természet frissítő esermelyéből üdülést merítsenek, az üde levegőtől új erőt kölcsönözzenek s a hangversenyen hangzó művészi dalok édes forrásából szívet-kedélyt derültségre ébresztő tapsot merítsenek. A mulatság óriási közönség részvétele mellett délután 5 órakor kezdődött tombolával. A tombola játékhöz 800 darab tombolajegy és 107 db nyeresémtárgy. A játék a legnagyobb élénkséggel, a legderültebb hangulatban folyt. Nem is volt a játék híjával a komikus jeleneteknek. Egy-egy hölgy pezsgőt nyert, míg a varrőközetet kívánt, amit előle elvitt egy 13 próbás gavallér (még hogyha egy szabólegény nyerte volna!) Így folyt ez sokféle-kép este 7 óráig. Ekkor a terem kiürült, hogy egy félóra múlva ismét megteljen a koncerthez, amelyre belépti jegyeket árusítottak.

A teremben ott volt Rozsnó intelligenciája teljes számban. Nagy várakozás közt nyugtalankodott a társaság, midőn Justh Etelka a podiumra lépett. Eljenzés és taps fogadta a diletáns művésznőt, ki Gottschall »Torontelláját« adta elő zongorán. Mielőtt elmondta a kritikát, megjegyezzük, hogy az újabb zongora művészet egész erejét és tehetségét a technikai ügyesség és képzettség csillogtatása képezi s hogy a frappans pillanatnyi hatást elébe teszik a maradandó benyomásoknak. Justh Etelka kisasszony kellemes kivétel tett ezen rendszer alól, játszotta a »Torontellát« bravuros iskolával, a legnehezebb futamokat is tisztán adva elő, az akkordok kezeletében gyorsaságot, az egészben folyékonyaságot tanúsítván, úgy, hogy nem éreztük a sokszor érezhető szakgatótságot. Ehhez az iskolához jött aztán az érzésteli játék, a mely aztán az érzések sokféle hullámain ringatott. Játékát még sokszorta nagyobb taps követte, mint előzte.

Utána általános figyelem közl jelent meg Kalmár Elza kisasszony, ki belépőnek Mayerber »Ördög Róbert«-jéből énekelte a kegyelem áriát, melyben Ördög Róbertől kegyelmet esd kedvese. Ez a szám alkalmas volt, hogy a fiatal művész

hangterjedelmének hosszú skaláját csillogtassa s élvezettel hallgathassuk, mily könnyen éneklé a magas és mély hangokat egyaránt. Éneke e mellett tökéletes iskolára vallott. A fiatal művész, ki az énekművészetet csupa kedvtelésből űzi, az olasz iskola tanítványja, mely az énekhangok lágy, nyelvére, festői előadását kultiválja. Kalmár Elza kisasszony feladatát fényesen oldotta meg s úgy a külső hatás előte-mtésében, mint az emberi érzelmek mély kincsesházának kiaknázásában tökéletes volt. Mindezek mellett a kedves könyörgő fájdalmát, esengését a kegyelemért is dalba tudta önteni.

Óriási tapsvihár volt jutalma, amelyet egy csinos kis dallal, a »Didio zip! zip!« a madárka csicseregését adta elő, amelyvel szintén nagy hatást keltett.

Alig ocsudott fel a közönség az édes dalok varázsa alól már is egy újabb kedves jelenség lépett a tribünre: Pazar Ilka kisasszony.

Ajkáról elémében hangzott el a bejelentés, hogy a »Kávéról« fog egyet-mást elszavalni. Maga a czim is már izgatottságra hozta a kavés-néni-kéket, kik a szeritűnk kellemes ital mellett szokták édessé tenni a mindeunapi pletykát. A férfiak is érdeklél várták a szavallatot, mert hiszök, ha az uzsonna-kávékat gyűlölik is, de annál jobban lelkesednek a feketekávéért, amely mellett oly jól esik a szivar, cigarettá vagy csibuk, s amely oly jó kiséretet ad a politizáláshoz, no meg, ha ebből kifogynak, a férfiletykákhoz. Így tehát a férfi és nővilág közelről volt érdeklélve a czim által. A nagy figyelemnek teljesen megfelelt a »Kávé« elszavalása. A humoros és gnyolódó részleteket igazán élvezni valóan domborította ki a tehetséges kisasszony, ki nevette-tett, mulattatott és szórakoztatott mindvégig. És akkor az utolsó sorokhoz jutott a szavallatban, azok hangja elveszett a tomboló tapsban.

Most ismét Kalmár Elza kisasszony volt hivatala művészetével sikert aratni. És bátran irhatjuk, hogy a pusztai sir regényes történetével meghatott és a hatás annál nagyobb volt, mert a bánatot, amelyről a dal zengett, a dal minden egyes pontjában meghatóan jelezte ki. A lélek elmélázott és a mélabus hangulat szellege lengett a lelkek felett.

A jutalmazó tapsokat most magyar népdalokkal viszonzotta a kisasszony. Egy régi szép magyar dalt, amely így kezdődik »Sötétedik, sötétedik a szél«, frissített fel az elfeledettségéből, s Bulgária szülötte a dal magyaros előadásával bebizonyította, hogy bár távol hazájától látott napvilágot, de ereiben mégis magyar vér csergedezik, keblében magyar honleányi szív lakozik. Ezt a meggyőződést még kiegészítette a pajkos kedélyű »Hm! hm! hm!« czimű dal éneklésével, a melyvel Abrányinéval, az opera tagjával lepett versenyre. Nemrégiben ugyanis Abrányiné ezt a dalt szintén énekelte és nagyhatást ért el. Kalmár kisasszony, ha tud nem is szárnyalta Abrányinét, de mögötte nem maradt.

Vége a tapsok viharából kibontakozott Komoróczy Miklós tanár, hogy palócok dialektusban előadja egy monológot.

A palóc népet az irodalomban Mikszáth Kálmán igyekezett megkedveltetni, de sokan egy vélekednek, hogy az általa szerepeltetett dialektus nem az igazi. No hát ha Mikszáth tollal igyekszik a valódit bemutatni, biztosak lehetünk

róla, hogy Komoróczy ur előszóval az élő palócot jelenteti meg s bámulatba ejt a hü utánzat-tal, de egyuttal a fulladásig is nevetet. Mi e téren még sok szép sikert jósolunk Komoróczy urnak, de az is meggyőződésünk, hogy hálás dolgot mivelne, ha egy általa összeállított monológot hamisítatlan palóc dialektusával Budapesten valamely irodalmi társaság estélyén előadná, nem velünk nagyot állítani, ha azt mondjuk, hogy más téren ugyan, de riválisa támadna Mikszátnak a »Palócok világa« tekintetében.

A közönség szünni nem akaró tapsokkal jutalmazta őt.

A hangverseny után táncmulatság volt, a mely a hajnali órákig tartott a legjobb hangulatban. SZ.

H I R E K.

— A tiszolc-brezsnóbányai vasutvonal megvalósítása befejezett tény, annak dacára, hogy Rimaszombat ezen régia nézvest fontos utvonallal megteremtéséhez mivel sem járul. A képviselőtestület, illetve a város intéző köreinek ezen már annak idejében ösmertetett állásfoglalása ellenében megnyugtathatjuk most a város polgárságát, hogy érdekök azért nem fog csorbulást szenvedni, mert a város forgalmának, közgazdasági érdekeinek és a város polgárai vagyoni előrehaladásának kielégítését fokozó vasutvonal minden bizonynyal meg lesz. Nem ment ez persze minden nehézség nélkül, szerencsére azonban az érdekléltség nagy része belátta a reájuk háramló előnyöket s az áldozatoktól nem riadtak vissza. A költségeket persze a természeti akadályok leküzdése fokozta nagyon. A nagy emelkedés leküzdésére fogaskerékű vasut lesz alkalmazva egy hosszabb vonalon. Az engedményes Kubinyi Géza, mint annak idején meg is írtuk, a fogaskerékű berendezés minél nagyobb tanulmányozására a külföldön is utazott. Jelenleg a tervben serényen dolgoznak és mint halljuk kormánykörökben is kiváló figyelemmel kísérik a vasutvonal létesülésének egyes stadiumait. Az egyes emelkedések illusztrálására megemlítjük, hogy lesz olyan hely, hol 1000 méterre 50 méter emelkedés fog esni. Maga a mozdony fogaskerékkel lesz ellátva, a megkívántató helyen pedig a sínparók közt a megfelelő fogas sinszalag, úgy hogy a mozdony futhat szabadon is és fogaskerékkel is. A mozdony azonfelül a legerősebb konstrukcióju első osztályu mozdony lesz, sőt szükséghez képest két mozdony is lesz mozgásba hozva. Az egész vonal tervein serényen dolgoznak s a ministerium megbízottja kiváló figyelemmel kíséri annak részleteit, hogy annál jobban meggyőződhessék a nehéz terv kivitele lehetőségéről.

— Halálozás. Dr. Kalocsay Béla, a helybeli kir. törvényszék jegyzője, korábban ügyvéd, folyó hó 5-én hosszas szenvedés után kimúlt. Az elhunyt egyike volt a legnemesebben érző, tudomány és ideálért lelkesülő férfiaknak, kinek csak az egészség hiányzott, hogy a haza, a társadalom, a város egyik legderékabb munkása legyen. A betegség sorvasztó hatalmával szemben is erejét meghaladó igyekezettel törekedett hivatása kötelemét teljesíteni, a míg a halál őt le nem győzte. Temetése f. hó 7-én ment végbe nagy

mindenki, a háziur pedig annál többet s annál gyakrabban töltött.

A jó kedv, a szakadatlan anecdotta s vidám bahota s ennek előidézője a szikrázó monoki gyors hajtogatása észrevétlenül elhozta az estét. St. ügyvéd, R. bíró urak már erőslik a bort s készülnék. A rektor — no mert ő ki nem maradhat — a távozó legényeket gyengéli.

St. és R. rozsnói urak készülnek, de ha maradni kell, hát inkább bibliát olvasnának, mihez több kedvük van, mint ezt a kemény bort igyák szakadatlan.

E nagy sértés mindenkit, még a háziurat is megbotránkozttatta. A rektor rögtön fel is emelte szavát, védelmiül szegődve a kedves háziurnak, mondván: kedves barátom! ved meg szülő városodat Rozsnót, mely ily könnyen átalakuló, szót másító barátokat rejteget, kik az orvosnagnak konstatált, fejedelmi asztalhoz méltatott, szakadatlan fenségesnek dicsért nektárt, most degradálják.

Ismét jó bahota, ismét erős szöcsere; vadló, védő, módosító, excusáló szöcsök csoportosulása töltte be a nagy ebédő termet, olyannyira, hogy még a nem igen kíméletes poharak összeütése is alig-alig hallatszott.

A házi ur szólalt meg — használva az ő kedves szavait — ne menjetek kedves barátaim ha szerettek! inkább a kedvetekért bibliamagyarzatba becsátkozom, pedig nem is szeretem, s mi több, nem is értem.

No már ezt a rektor is helyeselte. Ő sem tud h. sz. — mint mondja — de azt tartja, hogy

minden vén pap holtig tanul, ő meg akörül forog, tehát szeret tanulni.

A magyarázók a sok közül csak hárman akadtak: St. ügyvéd M. J. háziur, no meg P. a rektor, a többiek mind hallgatók (mit úgy hallottam valami gíbicz névvel neveznek).

A magyarázatot megindult, ment egynek, ment másnak, ment jól, ment rosszul, de mindig tüzezebben. Mind a háromnak, mindig pénzt kellett betenni, hogy a halgatóság annál inkább elsajátíthassa, hogy melyik tud jobban magyarázni.

R. bíró ur s a helybeli gondnok a rektor-nak, mások a háziurnak segítettek volna, de nem használt.

Hiába, mond a rektor, tud a ki tud, a tandíjt meg kell fizetnünk előbb, vagy utóbb, biztatva a háziurat, ki ellenvetésekett tett a fogas ügyvéd magas magyarázatainak.

Mondtam én, mond kármból kettőt csinálni, mert a jó bor csak úgy fogy, vagy még jobban, ha a mi pénzünk meg rendkívül apad.

Mert notabene: ezen bibliamagyarzatnál úgy van, hogy rendszeren három, négy magyarázó közül leginkább egy teszi zsebre a pénzt és azt visszaadni nincs dívatba.

Nem is adta az ügyvéd ur, hanem zsebre vágva, takarodót kezdett fuvatni, mialatt a háziurnak a tea főzéssel gyült meg a baja.

Hogy a magyarázatot tovább is egyöntetű legyen, a rektor fia foglalta el a háziur helyét, ki sem nem együgyű, de még nem is ügyefogyott, jogász pályára törekszik s mint ilyen fiatal vérel még erősebb magyarázatokkal akart élni,

miből az lett, hogy a háziur által ott hagyott textusok a thea elkészültével teljesen az ügyvéd zsebébe párologtak, nagy hahotával kimondatott, hogy csak az ügyvéd ur az, aki tud magyarázni.

A rektor megtette az ő kifogásait, mondván: a pénzt még csak engedi elvinni, de kinevetni a horkai tandíj fizetőket, nem engedi s ez ellen óvast emel, ha másképp nem, hát úgy betűvel.

Igaz, mond a háziur kedélyes jó kedvével, nem szép, nem való kinevetni, de azt is tedd meg, hogy a mi szegény ref. egyházunk részére, az itt levő kedves gondnok ur kezébe egy pár textust juttassál, hogy legalább ő is mosolyogjon.

Nagy a csendesség. A kedves ügyvéd ur azonnal egy szép öt forintost a legszivesebben tett ki az asztalra.

Általános eljenzés!

A páratlan adakozó háziur pedig kellemes mosolylyal tárczához nyulva 6 darab szép ötöst tesz mellé, mit helybeli gondnok ur egész meghatott komolysággal zsebre vágott.

A rektor is köszönetét fejezte ki a szegény egyház nevében, de az előbbi kinevetést ahogy sem felejtheti el s azt mondta, hogy megírja a dolgot.

Legyen is azért kegyes, a mindnyájunk által igen tisztelt szerkesztő ur, ezen egy pár sort a szélrózsa minden irányába elterjeszteni, hozza adva azon most már komoly kivánságot, hogy az ily egy kármból kettőt csinál-ás által egy harmadik, különösen szegény egyházaknak mindig haszna lehessen, hogy az ily magyar biblia által elvetett magok is jó földet találjanak.

részvét mellett. A kir. törvényszék és járásbíró-ság testületileg vett részt. A négy ló által vont gyaszkoszt egészen elborították a szép koszoruk, a melyek közül különösen kitűnt a kir. járásbíró-ságok és az ügyvédi kar koszorúja. Megható volt a koporsó nyomában lépdelő leányok kara, a melynek minden tagja egy-egy virágcsokrot hozott magával, hogy a korán elhunyt férfi koporsója után »Isten hozza«-ul a sírba dobják. Nyugodjék békében a szeretet virágai közt s a zokogó szülők, testvérek és rokonok fájdalmát enyhítse az általános közrészvét.

— **Tanítók gyűlése.** Gyűléseztünk mi is tekerkesztő ur. Hogy kik az a mi? megmondom: »A balogvölgyi ev. tanítótestület.« Ez a testület a hatalmas gömöri — kettő szakadni nem akaró — ev. esperesség kebelében az egyedüli lé... — szinte azt írom lézengő — létező tanítói egyesület. Multja is van már e testületnek, de a multra nézve bátran használhatjuk e kifejezést: lézengett. Jelenben sertesnek venné, e bizony már nem lézengő, de cselekvő testület, melynek Derencsényben Buzágh I. elnöke alatt tartott mai (aug. 7.) közgyűlésen jelen lenni szerencsénk volt. A gyűlés istenistisztelettel vette kezdetét. Elnök 10 órakor megnyitotta a közgyűlést, viszszatekint a testület lézengő multjára, de hát »minden kezdet nehéz« fejezte be szép alkalmi megnyitóját. Azután a tárgysorozat egyes pontjai tárgyaltak. Volt mintatanítás, értekezés. A zsinati törv. 85. § a értelmében az esp. közgyűlésre képviselőt küldött ki. Határozatba ment, hogy minden tag kötelessége akáczfát ültetni, nevelni s ez által a méhlegelőt gyarapítani. Végül elhatározta, hogy f. hó 20-án (Szt. István napján), Derencsényben nyári táncvizsgalmat rendez, meg is választván nyomban a rendező bizottságot. Ha a vége jó, hát minden jó, ... hát igaz is! A 10 órakor megkezdett, igazán tanulságos és élvezetes közgyűlés csak 1 órakor ért véget. Szellemi táplálékkal tultömve, de annál üresebb gyomorral mentünk a helyi (nem érdekű) tanító Zimann ur vendégszerető házához hol kedélyes bankett követte a közgyűlést. Különben megjegyzem, itt folyt a legérdekesebb tárgyalás. A toasztok sorát Buzágh I. elnök kezdte meg, ki a testület felvirágzására emelte poharát. Zimann utána az elnököt köszöntötte fel. Szerkesztő ur! — négysem közt mondom — volt egy el nem mondott tószat is. Mottó: »Minden kezdet nehéz.« Ugyanis valamelyik bornemissza ráfogta a borra, hogy az »káposzta le.« Már-már kitört a háború (gyomrunk és a bor közt), midőn borunk átváltoztatta színét, de még izét is és jó piros borra lett. Az az egyén, a ki ezt eszközölte és így nagyon is segített a kezdet nehézségein, egy e szerkesztő ur, megérdemelt volna egy tószatot. Meg a... A kedélyes társaság a késő délutáni órákban oszlott szét a viziontláság aug. 20-án. Ugy e szerkesztő ur igaz, hogy a kezdet nehéz, de, ha a vég jó, akkor minden jó. Szerkesztő ur publikálja ki, hogy a tánczon fiatalemberekről gondoskodva van. Ott legyen Ön is! (Hizelgő, köszönjük. Szerk.) Erdélyi.

— **A rimaszécsi polgári ifjuság** augusztus hó 19-én d. u. 4 órakor kezdődő nyári táncmulatságot rendez a Széchenyi-kertben. A mulatság zártkörű lesz. Silerén Csapó János ifjusági elnök élén nagyszámu rendező-bizottság fáradozik. Belépő díj 40 kr. lesz.

— **Vasutügyünk fejlődése.** Lapunk folyó évi július hó 29-én megjelent 31-ik számában »Vasuti állomásaink« cím alatt vezércikkben megemlégtünk különösen vasuti állomásaink hiányait, követelve a rimaszécsi és nyustya-likéri állomás felvételi épületeinek átalakítását. Ezen felszólalásunk vasuti körökben is kiváló figyelmet keltett, a magyar államvasutak miskolczi üzletvezetősége pedig egy elismerésre méltó tárgyilagos értesítéssel kereste fel szerkesztőségünket. Mindenekelőtt nagyon helyeseljük, ha az érdekelt körök a sajtó felszólalásait azzal a jóakarattal fogadják, amely azok szellemét kísérni szokta, minek tanujelét adta a miskolczi üzletvezetőség is a tiratában. Az üzletvezetőség Cömörmege közönségét megnyugtatta arról, hogy az állomás szükségessé mutatkozó kibővítésével állandóan foglalkozik úgy maga, mint az államvasutak igazgatósága is; teszi ezt is Gömörmege iránti azon meleg érdeklődéssel, amelylyel a miskolczi-fülek, vonalnak elsődrendű pályára történő átalakítását, a kereskedelem és nemzetgazdasági érdekek ápolását mindig eszközölte. Az üzletvezetőség és igazgatóság jóakarátát nem is kerlatozza más, mint a költségvetési törvény, a mely nekik meglehetősen kötött mars-rutát ad. Az üzletvezetőség végül megnyugtatta a nagyközönséget arról is, hogy a rimaszécsi állomás felvételi épületének sürgetett átalakítása még ez évben meg lesz, minthogy az előterjesztett e részbeni javaslatok jóváhagyást nyertek, úgy, hogy az átalakításhoz legközelebb hozzáfognak. Örömmel konstatáljuk azt is, hogy a nyustya-

likéri állomás részére a felvételi állomáson teendő átalakítások tekintetében kifejezett öhajítás is teljesülni fog, amennyiben az átalakítás tervei jóváhagyattak és a jövő évre az átalakítás engedélyeztetett, tehát a jövő évben az átalakítás meg is fog történni. Az üzletvezetőség a nagyközönséget arról is megnyugtatta, hogy hasonló módon igyekszik más állomásokat szükségleteit is kielégíteni, amennyiben ezt a költségvetés kerete megengedi.

— **A helybeli kereskedő ifjuság** sikerült táncvizsgalmat rendezett f. hó 5-én a Széchenyi-kertben, a melynél szép számu közönség vett ugyan részt, azonban a kereskedővilág nem teljes számban volt jelen s a polgári intelligencia egyéb része is elég sajnálatraméltóan elmaradt. — A rendező bizottság által beküldött nyilvános számadás szerint bejött: Belépti-díjából 67 frt 50 kr., felülfizetésekből 28 frt 50 kr., összesen 96 frt. Kiadás 57 frt 36 kr. Maradvány 38 frt 64 kr., mely összeg a városi pénztárnak — egy fedett nyári táncz helyiség költségére — által adódott. Felülfizettek: Kohn Ignác 1.50 kr., Weisz Dávid, Lőkócs Lipót, Ekstein Fiesko, Dickman Ignác, Kosiner Vilmos, Dr. Cziner Miksa, Krausz Bernát, Szontagh Károly, Weisz Károly (Budapest) 1—1 frt. Reisz József, Braun Zsigmond, Rakottay Danó, Grósz József, Gottlieb Dávid, Schwartz Jónás, Schwartz Arthur, Reinicz Lajos, Braun Adolf (Bpest), Braun József, Bereghy Albert, Steiner Samu, Kohn Samuel, Rásky István, Klein Sándor, Bródi Bertalan, dr. Szabó Samu, Vajda István, Blau Vilmos, Hecksch Bertalan, Haffner N., Récsy János, Földes Sándor (Bécs), Grün Mór, Schablik János, Dávid Árpád, Fener Ignác, Grosinger Jenő, Zibray Károly, Lőrük Andor, Cserven Miklós, Schwartz Zsiga, Markovics Soma, Schwartz Pál, Fleischer Árpád, Polyak Géza 50—50 kr. Összesen 28 frt 50 kr., melyért ez uton mond a rendezőség a kegyes felülfizetőknek adományikért, valamint Lőkócs Lipót, Szontagh Károly és Weisz Dávid uraknak szives fáradozásaiért őszinte köszönetet.

— **A »Phönix«** Hosszurét községében e nyáron nagy tüz pusztított, mely több lakosnak házat s melléképületeit hamvasztotta el. Ertesülve erről Andrassy Déres gr. kinek uradalma ide is kiterjed, a károsultak részére azonnal 1000 frt készpénzt küldött s elrendelte, hogy az ujjáépítkezésnél mindenki részére a szükséges épületet az urad. erdejéből ingyen szolgáltatassék ki. A nyomort törölő kezét áldja a segélyezett lakosság.

— **Meghívó.** A rozsnói kereskedő ifjuság 1894 augusztus 12-én a jótékony nőegylet vendököse alatt a nőegylet javára a rozsnói vasasfürdő ösztérmeiben zártkörű táncmulatságot rendez, melyre t. cz. urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt. Kezdete d. u. 5 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kedvező idő esetén a mulatság augusztus 15-én tartatik meg. — **Rendezőség:** Kubinyi Ödön, elnök. Gáspár Béla, pénztárnok. Szabados Lajos, Markó Géza, Tilkovszky István, Dinovits Sándor, Krusinszky Gyula, Jakab Jenő, Mihalik Béla, Lövi Simon, Kovács Matyi, Perschenszky Endre, Witschen Béla, Jancsó János, Lichtschein Mór, Benigny János, Kiss Géza, Ujságh Árpád.

— **Táncmulatság.** A balogvölgyi tanítótestület Derencsényben, folyó évi aug. 20-án, István napján nyári táncmulatságot rendez. Belépti-díj 1 korona 20 fillér személyenként. Felülfizetések hírlapilag nyugtáztatnak. Étél és ital kapható. Felhívjuk olvasóink figyelmét ez élvezetesnek mutatózó nyári táncmulatságra.

— **Zápor.** A hőség már napok óta valóban elviselhetlen és az emberek szinte keresve kutatnak egy kis árny után. Miskolczin czukrázdája is sok felhevültség enyhítését van bivatva eszközölni jó fagyaltjával. A Széchenyi-kert lombjai, a melyek közül az idén a kertészet legzsébb virággyaira nyílik a kilátás, szintén sokaknak szereznek enyhülést a hőség ellen. Végre pénteken délután egy hatalmas zápor is segített a levegő felhűlésére.

— **Villamos világítás és vasut az agteleki barlangban.** A magyarországi »Kárpát Egyesület« által gondozott és fentartott világhírű agteleki barlang, mely négyezer nagyobb az adelsbergi barlangnál, nevezetes ujtás előtt áll, mely ujtás ha meg fog történni, valóságos országos esemény számba fog menni. Ugyanis régi panasz a kirándulóknak, hogy milly gyertyák, valamint az időközönként meggyújtott magnesium világítás mellett a barlang ritka kőcseppégeit valamint óriási terméit nem lehet a kellő módon élvezni. A Markó Miklós által vezetett kirándulóknak lelkes vendégei közt legelőkelőbb Delbrück német birodalmi tanácsos volt, ki, végzett technikus. Ritka benyomással volt reá a dobsinai jégbarlang

is, de még jobban meglepte őt az agteleki barlang, mely iránt nagy érdeklődéssel volt és eszközölni fejezte ki elhagyatottsága felett. Első sorban teendők tartana egy részvénytársaságot alakítani, melynek czélja lenne a rakonczatlan-kodó Styx patak levezetése Jósafő felé. De ha ez nem volna kivihető, akkor czélszerű volna a patak felett mintegy 2 öl magasságban vasgerendákön egy 8 10 személyre szóló miniatűr nagyszámú fedetlen kocsikból álló villamos vasutat létrehozni. Delbrück tanácsos szerint a villamos áram felülről volna bevezethető és pedig oly magas oszlopokon, melyen egyúttal a villamlámpákat is helyeznénk el. Ezen módozat volna egyedüli eszköz, mely által a 8 órát igénybe vevő utat, 2 óra alatt kényelmesen megtekinthetők. Tekintve a tavaszi vízáradásokat, nem egy kárt teygenek az éptimnyben, lehetne szetszedhető eszközöket is alkalmazni. Delbrück német tanácsos felkéri Markó József főrendező, hogy a barlangot »a porosz tudományos folyóiratokban« jobban ismeresse, ki, rajta lesz, hogy jövő évre egy részvénytársaság jöjjön létre. A barlangnak nagy a jövője annyiban, hogy jövőre ki lesz építve a boldvavölgyi vasut Szin-faluig, mi alig van Agtelekhez 2 óra járásnyira. De ha azonban ez mind kivitelre kerülne, felhívjuk a hazai tőkepénzesek figyelmét, hogy nagyobb fektetéssel dús jövedelmet várhatnak.

— **A tornallyai iparos-ifjuság által folyó hó 5-én tartott mükedvelői előadás táncmulatsággal** egybekötve fényesen sikerült, amennyiben az a híresztelés, hogy egy ily mükedvelői előadást keresztül vinni nem lehet, alaptalannak bizonyult. Mert olyan közönséget még semmiféle mulatságon nem látott Tornallya együtt. De igyekeztek is am a szereplők kitenni magukat, — mindenki benne volt szerepében s egészen ott-honosan mozogtak a szinpadon. Ki is vitézték a közönség tetszését, mert minduntalan tapsviharakban részesültek. Mindenki, ki ezen előadást végig nézte, megalégedését fejezte ki a szereplők minden egyes tagjának kivétel nélkül. Hogy ezen előadás nemcsak szellemileg sikerült, hanem anyagilag is, — mutatja az alább jegyzett számadás: A bevétel jegyekért 106 frt 21 kr., felülfizetés 6 frt 80 kr., kiadás számlákkal bizonyítva 95 frt 69 kr., tehát a tiszta haszon 16 frt 32 kr. Felülfizettek: Hámos Árpád 2 frt, Pazár Andor, Gergely István, Dezső Gusztáv, 1—1 forinttal, Tornallyai Árpád 80 kr., Dóbi M. 40 kr., Darnó József, N. N. 20—20 kr., Gyurelya József, Borzi András 10—10 kr. Fogadja a n. é. közönség a nem remélt támogatásáért az iparos-ifjuság hálás köszönetét. Tornallya, 1894. augusztus 8. Szalatnay Pál, pénztárnok. Istók Pál, ellenőr. Makkay Imre, rendező.

— **Mükedvelői előadás Köviben.** 1894. évi augusztus 13-án a község háza udvarán e czélra felállított helyiségben adatik »Házasság politikájá-vigjáték 1 felv. és »Leánykérő« vigjáték 1 felv. Helyárak: 1. hely 1 frt, 2. hely 80 kr., 3. hely 60 kr., állóhely 40 kr. Kezdeté fél 8 órakor.

— **Botrányok a Magas-Tátrában.** Az utóbbi években rendkívüli látogatásnak örvend a magas Tatra vidéke, fűrdői. Hozzájárul ez idén az is, hogy a tátralomniczi löversenyek alkalmából a bérkocsisoknak a szepesi hatóságok ugyan megengedték a kocsiknak kétszeres árát szedni, mindazáltal nem kétszeresét, hanem négyeszeresét követelik. A dobsinai kirándulás főrendezőse magas állásu egyéniségekkel hitelesen tudja bizonyítani, hogy Poprádról Dobsinára szóló 8 frt hatóságilag megállapított díj helyett 35 forintot követeltek a bérkocsisok és a midőn háromszoros árát 25 frtot megkapták, esőben megtagadták az indulást. A kirándulók egy része parasztkocsikat vett fel, mire a bérkocsisok boszúból ezen szokatlan »concuresszek« szerszámjaitak egy örízetlen pillanatban összevagdalták. E visszaszaroló állapotokra felhívjuk ugy a belügyminiszter, mint a szepességi hatóságok figyelmét, mely még a löversenyek után sem szűnt meg.

— **Előmunkálati engedély meghosszabbítás.** A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter Vertessey Xavér Ferencz budapesti ügyvédnek a magyar királyi államvasutak Zólyom-Brézó állomásától a gölniczvölgyi vasut Gölniczbánya állomásáig, továbbá a most említett vasutvonalból a hollókői vasbányáknál kiágazólag a magyar királyi államvasutak Dobsina állomásáig s végül ugyancsak az első helyen említett vasutvonalból Pusztá-Mezőnél kiágazva Vernár és Grénicz irányában a es és kir. szab. kassa oderbergi vasutba ágazólag Gánóczig vezetendő helyi érdekű vasutvonatra megadott előmunkálati engedély érvényét, a lejárattól számítandó tovább egy évre meghosszabbította.

